

Digitalisering tijdschrift Historische Vereniging “De Zijpe”

Enige aanvullende (achtergrond- en recente) informatie op het ZHB-artikel:

1. Door het bedrijf Microformat te Lisse zijn in januari 2007, *ca. 2100 ZHB-tijdschriftpagina's* gescanned + ge-OCR-ed. Totale kosten hiervoor waren *ca. 850,-* (incl. kosten conversie naar PDF + wegschrijven naar harde schijf). De prijs is afhankelijk van of er ook andere zaken ‘meegedigitaliseerd’ worden. In ons geval werden ook 3 boeken plus het tijdschrift ‘*Kring Vrienden van de Hondsbossche*’ meegedigitaliseerd (die samen een evengroot aantal pagina's omvatten).
Reken dus op *ca. 40 cent per pagina* incl. alle bijkomende kosten. Maar nogmaals: hoe meer pagina's hoe goedkoper het relatief wordt.
Die 850,- euro waren feitelijk alle kosten *voor ons* om de 25 jaargangen van de Zijper Historie Bladen digitaal beschikbaar te krijgen in het museum.
2. *Elke Historische Vereniging* gaat (of beter: moet) m.i. vroeg of laat beginnen met de digitalisering van hun eigen tijdschrift. Zonder uitzondering! De reden hiervan is in het ZHB-artikel te vinden).
Het is daarom zeer raadzaam om alvast zo spoedig mogelijk aan de drukker van het betreffende tijdschrift (naast de gepubliceerde papieren afdruk) meteen ook de elektronische (en opgemaakte) versie op te vragen. Veelal zijn hieraan *geen kosten* verbonden. Veelal hebben drukkers nog de digitale versie van afgelopen jaren! Vraag ernaar!
Probeer zoveel mogelijk gedigitaliseerde uitgaven te verkrijgen. Sla ze voorlopig op (voor de zekerheid op meerdere DVD's/schijven en op meerdere plekken om de kans op verlies o.i.d. te verkleinen).
Later kan men er dan altijd verder mee gaan, bijvoorbeeld in de vorm van het elektronisch beschikbaar stellen. Anders is de kans zeer groot dat men er t.z.t. veel spijt van krijgt (en hogere kosten)!
3. Of PDF de beste vorm voor verdere beschikbaarstelling van een digitaal tijdschrift is, is (nog) niet duidelijk. Men heeft wel het programma *Adobe Catalog* nodig om indices te maken of bij nieuwe uitgaven, de eerder gemaakte index bij te werken. En eventueel *Adobe Acrobat* zelf om PDF documenten te splitsen of pagina's aan elkaar te plakken tot artikelen (zelf gebruikte ik hiervoor een in mijn bezit zijnde oude versie 4.0). Om aanschaf van deze software te vermijden kan aan samenwerking gedacht worden. Hier zou een centraal archief of Cultureel Ergoed NH een belangrijke rol in kunnen spelen.
Nogmaals, een PDF document krijgt men veelal (gratis) van de drukker *gelijk* met de gedrukte versie. Waarschijnlijk zijn er later wel conversiemogelijkheden beschikbaar voor PDF bestanden voor het geval men er wat anders mee wil gaan doen.
4. Helaas kent *Acrobat Reader* (de gratis PDF browser) *geen web-interface*. Men kan, naast afbeelden en printen, wel binnen PDF documenten (en groepen van PDF documenten) zoeken. Men moet er daarbij wel bewust van zijn dat *een zoekresultaat bij PDF niet altijd volledig* is daar op *woorden met afbrekingen* (aan het einde van een regel/kolom), niet gezocht kan worden.
5. Om toch de Zijper Historie Bladen via Internet beschikbaar te stellen (zonder afbreuk te doen aan eventuele copyright rechten), werd via een shareware programma (All2txt van 29 dollar; mogelijk zijn er ook gratis programma's met dezelfde functionaliteit beschikbaar) de tekst uit de PDF gehaald. Vervolgens werden via een zelfgemaakt en eenvoudig programmaatje afbrekingen verwijderd en alles per zin opgeslagen. Via een eveneens zelfgemaakt en eenvoudig webscript (gebaseerd op de (web)scripttaal PERL, gelijkend aan bijvoorbeeld PHP of JavaScript) kan nu via Internet gezocht worden of een zoekopdracht voorkomt in een bepaalde zin (behorend bij een artikel).
De zoekfunctionaliteit op Internet is te vinden op adres: www.zijpermuseum.nl/zhb/zoeken.html
6. Gebruikers op Internet krijgen met deze mogelijkheid *alleen* te zien of artikelen uit het historisch tijdschrift de door de gebruiker opgegeven zoekopdrachten bevatten (gebruiksrecht vervalt daarbij in principe vanwege citaatrecht!).
Dezelfde zoekfunctie is op de lokale computers van het Zijper Museum ook aanwezig, doch daar wordt *als extra* de link naar de betreffende PDF getoond. Via de link krijgt men dan direct de gehele pagina of het gehele artikel van het tijdschrift op het computerbeeldscherm.
7. Het doel van het ZHB-artikel en van bovenstaande is onder meer om te tonen hoe *een* tijdschrift van een Historisch Vereniging gedigitaliseerd en zowel intern als extern beschikbaar gesteld en gepresenteerd *kan* worden. Ongetwijfeld zijn er andere en mogelijk ook veel betere werkwijzen momenteel aanwezig. Hopelijk dat lezers met het artikel op ideeën zijn gebracht. Zo ja, dan is ondergetekende geslaagd met het beschikbaar stellen van bovenstaande informatie.
Opmerkingen, suggesties, vragen, kritiek? Ondergetekende verneemt dat graag van u!